

Макроекономіка (ЗО 07)

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітня програма	Логістика
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна/(денна)
Рік підготовки, семестр	I курс, 1 семестр
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS /180 годин (лекцій – 36 годин, практичні заняття – 36 годин, СР-108)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен / модульна контрольна робота / календарний контроль, РР
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: д.е.н., професор, Тульчинська Світлана Олександрівна, 0675492737, e-mail: tuha@uke.net Практичні / Семинарські: д.е.н., проф., професор кафедри економіки і підприємництва Тульчинська Світлана Олександрівна (https://keip.kpi.ua/тульчинськасвітлана-олександрівна/) асистент кафедри економіки і підприємництва Солосіч Олександр Сергійович (https://keip.kpi.ua/солосіч-олександр-сергійович/) к.е.н., доц., доцент кафедри економіки і підприємництва Костюнік Олена Валеріївна (https://keip.kpi.ua/костюнік-олена-валеріївна/)
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzEzMTg1MTU5ODgy?cjc=ajsouto

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна «Макроекономіка» забезпечує вивчення економічних відносин та властиві національній економіці в цілому, оскільки макроекономіка – галузь економічної науки, що вивчає на суспільному рівні у державі аспекти прояву дії економічних законів. У центрі дисципліни лежать причини та наслідки спільної діяльності всіх агентів національної економіки, які знаходять своє відображення через такі узагальнюючі категорії як валовий внутрішній продукт, суспільні витрати, зайнятість та безробіття, інфляція, державний бюджет, платіжний баланс, валютний курс тощо. Від макроекономіки очікують не лише пояснення суті причинно-наслідкових зв'язків в економіці, а й розкриття можливостей суспільства в особі держави впливати на хід економічного розвитку країни.

Мета навчальної дисципліни – надати здобувачам вищої освіти ґрунтовні знання базових економічних законів, навички макроекономічного аналізу та моделювання, застосування

теоретичного базису для оцінювання макроскопічної ситуації в країні та напрями економічного розвитку, досвід аналітичного мислення. Макроекономіка вивчає причини та наслідки спільної діяльності всіх агентів національної економіки, які знаходять своє відображення через такі узагальнюючі категорії як валовий внутрішній продукт, суспільні витрати, зайнятість та безробіття, інфляція, державний бюджет, платіжний баланс, валютний курс тощо. Від макроекономіки очікують не лише пояснення суті причинно-наслідкових зв'язків в економіці, а й розкриття можливостей суспільства в особі держави впливати на хід економічного розвитку країни.

Предметом макроекономіки виступає ефективність функціонування національної економіки та її закономірності розвитку.

Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування у здобувачів вищої освіти ряду компетентностей:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Завдання навчальної дисципліни реалізується через досягнення наступних програмних результатів навчання:

ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: Дисципліни соціального та поведінкового спрямування передбачені шкільною програмою.

Постреквізити: Мікроекономіка, Бізнес-статистика, Міжнародні економічні відносини.

3. Зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи макроекономіки.

Тема 1.1. Макроекономіка як наука.

Тема 1.2. Методи вимірювання ВВП.

Тема 1.3. Макроекономічна рівновага. Сукупний попит і сукупна пропозиція.

Тема 1.4. Макроекономічне регулювання.

Тема 1.5. Споживання, заощадження, інвестиції.

Розділ 2. Макроекономічна нестабільність та економічне зростання.

Тема 2.1. Циклічні коливання і кризи в економіці, інфляція.

Тема 2.2. Безробіття та зайнятість. Економічне зростання.

Розділ 3. Інструменти макроекономіки.

Тема 3.1. Грошовий ринок. Механізм монетарної політики.

Тема 3.2. Кредитна система.

Тема 3.3. Валютні відносини та валютні системи.

Тема 3.4. Фіскальна політика.

Тема 3.5. Соціальна політика.

Тема 3.6. Зовнішньоекономічна політика держави. Відкрита економіка.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка. Підручник. Книга 1 / За ред. С. Панчишина і П. Островерха. Львів, Априорі, 2020.

2. Гронтовська Г. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2019. 672 с.
3. Гронтовська Г., Косік А. Макроекономіка: практикум. К.: ЦУЛ. 2019. 400 с.
4. Базилінська О. Макроекономіка. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2019. 442 с.
5. Макроекономіка : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. 2-ге вид., переробл. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.

Додаткова література:

1. Макроекономіка: практикум [Електронний ресурс] : навч. пос. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійних програм «Економіка і бізнес», «Економічна аналітика», «Міжнародна економіка» / С. О. Тульчинська, С. О. Солосіч, О. В. Костюнік ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 1 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 83 с.
2. Макроекономіка. Практикум (для самостійної роботи студентів) : навчальний посібник / О. Ф. Івашина, С. Ю. Івашина, Р. Ю. Олексієнко, І. О. Матвійчук. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 56 с.
3. Макроекономіка: Практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спец. за спеціальностями 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. С. О. Тульчинська, Н. М. Покровська. – Електронні текстові дані (1 файл: 4,5 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 154 с.
4. Макроекономіка: навчальний посібник [Електронний ресурс] / А.О. Задоя, Ю.Є. Петруня. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 256 с.
5. Macroeconomics: [Electronic Resource]: Teaching manual for the students Specialty 051 "Economics" / S.O. Tulchynska, A. Yu. Pohrebniak, K. Yu. Redko ; Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute - Electronic text data (1 file: 107 KB). – Kyiv: Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute, 2019. – 50 p. (протокол КПІ № 2 від 30.09.2019) <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/30855>

Інформаційні ресурси:

1. Статистична інформація / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Законодавство України / Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. URL: <http://rada.gov.ua>
3. Макроекономічні показники. Документи воєнного стану. НАБУ. URL: <https://nabu.ua/ua/makroekonomichni-pokazniki.html>.
4. Макроекономічні показники. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/macro-indicators>.
5. Макроекономічний огляд та прогноз. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/makroogljad>.
6. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://mon.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: www.me.gov.ua
10. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: www.rada.gov.ua.
11. Сторінка викладача в електронному кампусі НТУУ «КПІ»: <http://login.kpi.ua/>

Відповідно до тем, що вивчаються на лекційних та практичних заняттях, здобувачі вищої освіти повинні ознайомитися з відповідними положенням законодавчих та нормативних документів.

Навчальний контент

5. **Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)**
Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання.

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
-------------------------------	-----------------	------------------

ПРН 6, ПРН 11, ПРН 16	Лекції, комп'ютерні практикуми, консультації, написання модульної контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. Загальні методи навчання: проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий. Спеціальні методи навчання: презентації, аналітична доповідь, дискусія, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: тести, модульну контрольну роботу, розрахункову роботу. Підсумковий контроль - екзамен
-----------------------	--	--

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 36 годин лекцій та 36 годин практичних занять, модульний контроль.

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин				Опис занять	Контрольні заходи
		Л	ПЗ	С	Σ		
Розділ 1. Основи макроекономіки							
1	Тема 1.1. Макроекономіка як наука	2	2	3	7	Л: Вступ до курсу (2) ПЗ: Вступ до курсу «Макроекономіка». Визначення головної мети та завдань курсу. Визначення макроекономіки. Суб'єктів макроекономічного функціонування. Макроекономічні системи (2)	Опитування, виконання ситуаційних завдань
2	Тема 1.2. Методи вимірювання ВВП	2	2	4	8	Л: Методи вимірювання ВВП. Показники макроекономічної безпеки (2) ПЗ: Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Основні макроекономічні показники та їх характеристика. Методи вимірювання ВВП. Цінові індекси. Номінальний та реальний ВВП, дефлятор ВВП. Показники макроекономічної безпеки (2)	Опитування, виконання ситуаційних завдань
3	Тема 1.3. Макроекономічна рівновага. Сукупний попит і сукупна пропозиція	2	2	4	8	Л: Макроекономічна рівновага. Сукупний попит і сукупна пропозиція (2) ПЗ: Макроекономічна рівновага, поняття та моделі. Сукупний попит, фактори впливу, крива сукупного попиту. Сукупна пропозиція, фактори впливу, крива сукупної пропозиції. Рівновага сукупного попиту та пропозиції (2)	Опитування, виконання ситуаційних завдань
4	Тема 1.4. Макроекономічне регулювання	2	2	4	8	Л: Макроекономічне регулювання (2) ПЗ: Роль держави в ринковій економіці. Основні положення класичної теорії. Кейнсіанська теорія.	Опитування, виконання ситуаційних завдань

[illegible]

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин				Опис занять	Контрольні заходи
		Л	ПЗ	С	Σ		
11-12	Тема 3.1. Грошовий ринок. Механізм монетарної політики.	4	4	7	15	Л.1.: Грошовий ринок. (2) ПЗ.1.: Гроші, функції грошей. Грошова маса та грошові агрегати. Рівняння обігу. Попит та пропозиція на гроші. (2) Л..2: Механізм монетарної політики (2) ПЗ.2.: Інструменти монетарної політики. Політика «дорогих грошей». Політика «дешевих грошей». Монетарна політика в Україні (2)	Опитування, виконання ситуаційних завдань
13	Тема 3.2. Кредитна система	2	2	4	8	Л: Кредитна система (2) ПЗ: Поняття кредитної системи. Банки банківської системи. Центральні банки. Комерційні банки. Небанківські фінансово-кредитні установи. (2)	Опитування, виконання ситуаційних завдань
14	Тема 3.3. Валютні відносини та валютні системи	2	1	4	7	Л: Валютні відносини та валютні системи (2) ПЗ: Валюта та валютні відносини. Валютний ринок та валютний курс. Етапи розвитку міжнародної валютної системи. Міжнародні колективні валюти (2)	Опитування, виконання ситуаційних завдань
14	Модульна контрольна робота (МКР)		1	2	3	Передбачає теоретичні, тестові та аналітичні завдання	
15	Тема 3.4. Фіскальна політика	2	2	4	8	Л: Фіскальна політика (2) ПЗ: Сутність фінансів. Фінансова система. Податкова система. Крива Лаффера. Фіскальна політика держави (2)	Опитування, виконання ситуаційних завдань
16	Тема 3.5. Соціальна політика	2	2	4	8	Л: Соціальна політика (2) ПЗ: Рівень життя, та показники що його визначають. Крива Лоренца. Механізм соціального захисту населення (2)	Опитування, виконання ситуаційних завдань
17-18	Тема 3.6. Зовнішньоекономічна політика держави. Відкрита економіка	4	4	6	14	Л.1.: Зовнішньоекономічна політика держави. Відкрита економіка (2) ПЗ.1.: Світове господарство та показники відкритості економіки. Форми міжнародних економічних відносин. Платіжний баланс країни. Зовнішньо-торгівельна політика. Найважливіші	Опитування, виконання ситуаційних завдань

Тиждень навчання	Назва розділів, тем	Розподіл годин				Опис занять	Контрольні заходи
		Л	ПЗ	С	Σ		
						висновки та нерозв'язані проблеми. (2) Л.2.: Глобальні та національні проблеми економіки (2) ПЗ.2.: Глобалізація: за та проти. Причини виникнення глобальних проблем. Проблема світової ядерної війни та забезпечення стабільного миру. Паливно-енергетична глобальна проблема. Основні шляхи розв'язання глобальних проблем (2)	
	Розрахункова робота			10	10	Захист розрахункової роботи	
	Екзамен	-	-	30	30		
Всього		36	36	108	180		

Примітка: Л – лекції, ПЗ – практичні заняття, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань, модульної контрольної роботи та підготовку до складання екзамену. Обсяги часу на виконання самостійної роботи становить 108 год.

Основні завдання циклу практичних занять – систематизація, узагальнення та закріплення знань, набутих у процесі вивчення студентами лекційного матеріалу, опрацювання бібліографічних джерел основної, додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел. Практичні заняття також мають на меті засвоїти теоретичний матеріал з навчальної дисципліни «Макроекономіка», набути розуміння суті, функції та значення макроекономічного розвитку країни, дослідження та обґрунтування, підходи до розрахунку макроекономічних показників, планування розвитку національної економіки, трудових ресурсів, рівня життя населення України, зовнішньоекономічної діяльності та ін.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та норми поведінки. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекціях та практичних заняттях не додаються. Втім, вагома частина рейтингу формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме за участі у ділових іграх, аналізі конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття знижує можливість здобувача отримати рейтингові бали.

Користуватись мобільним телефоном на заняттях можна лише у беззвучному режимі. Норми етичної поведінки визначені у Кодексі честі (<https://kpi.ua/code>). В університеті здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес проваджується у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту організації освітнього процесу в дистанційному режимі (<https://profkom.kpi.ua/reglament-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-v-distantstynomu-rezhimi/>) та Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>).

Дистанційні заняття проводяться у вигляді онлайн-конференції з використанням програми для організації відеоконференцій **Zoom**. Посилання на конференцію надається здобувачам на початку

семестру. Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів відбувається відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену за РСО-1 (першого типу), що передбачає оцінювання заходів поточного контролю з дисципліни впродовж семестру.

Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Правила зарахування індивідуальних завдань. Обґрунтоване і аргументоване викладення опрацьованої теоретичної, прикладної та аналітичної складової в розрахунковій роботі, аргументоване відстоювання власних висновків.

Заохочувальні та штрафні бали. Заохочувальні бали здобувач може отримати за участь у конкурсах наукових робіт за тематикою дисципліни або за поглиблене вивчення окремих тем, результати якого представлені у вигляді наукових тез, есе, презентації, наукової статті тощо, проходження онлайн курсів за тематикою дисципліни. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Оскарження результатів контрольних заходів. У випадку незгоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній або інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

Академічна доброчесність. При оцінюванні робіт здобувачів особлива увага приділяється дотриманню політики академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>). В разі виявлення дублювання робіт, такі роботи отримують нульовий рейтинг. При виявленні значного рівня запозичень в розрахунковій роботі або інших роботах без належного цитування, роботи не оцінюються і повертаються здобувачу на доопрацювання.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі навчальні завдання з дисципліни мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання штучного інтелекту для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на штучний інтелект, як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з наукових джерел. Усі випадки використання штучного інтелекту для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так й інших інструментів штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-2) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів, з них 60 балів складає стартовий рейтинг (RC) та 40 балів – екзамен (RE). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60 % від його рейтингового балу. Стартовий рейтинг (протягом семестру) здобувача складається з балів, які він отримує за:

виконання та захист практичних занять (16 практикумів); виконання модульної контрольної роботи (МКР); виконання розрахункової роботи (РР).

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль (max 60 балів)

Види контролю: відповіді на практичних заняттях, виконання теоретичних та практичних завдань, МКР, РР.

8.1.1. Робота на практичних заняттях (max 40 балів).

1. Відповіді на практичних заняттях: відповіді на запитання з теми лекції, участь в дискусіях, обговореннях, відповіді під час усного опитування, (1 бали x16) – **max 16 балів**.

Розрахунок за одну відповідь:

1- активна робота, повні відповіді під час опитування;

0.8 -плідна робота, часткові відповіді під час опитування;

0.6 - робота з доповненням до відповідей інших здобувачів;

0 пасивність

2. Виконання теоретичних та практичних завдань: у тому числі, виконані під час роботи у малих групах з презентацією результатів на практичних заняттях (1.5 бали x 16 заняттях) – **max 24 бали**.

Розрахунок за одне завдання:

1.5 балів - якісно виконане завдання, результати обґрунтовані і доведені;

1.2 бали - наявні певні недоліки у виконанні завдання, які суттєво не впливають на його результат;

0.9 балів - завдання виконано з неточностями, що мають вплив на обґрунтування результату;

0 балів - завдання не виконане

8.1.2. Модульна контрольна робота (max 10 балів).

Модульна контрольна робота складається з двох частин, кожна частина оцінюється в 5 балів за такими критеріями:

– «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 5 балів;

– «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 4 бали;

– «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 3 бали;

– «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0..2 балів.

Результат контрольного заходу для здобувача, який не з'явився на нього, оцінюється нульовим балом.

8.1.3. Розрахункова робота (max 10 балів).

Розрахункова робота оцінюється в 10 балів за такими критеріями:

– творчий підхід до розв'язання завдань та захист на занятті – 9..10 балів;

– роботу виконано з незначними неточностями та захищено на занятті – 7..8 балів;

– роботу виконано з певними недоліками та захищено на занятті – 6 балів;

– за несвоєчасну здачу РР або здачу без захисту на занятті, але при умові якісного виконання без помилок – 7 балів;

– роботу не зараховано (завдання не виконане або є грубі помилки) – менше 6 балів.

8.2. Календарний контроль.

Календарний контроль проводиться двічі на семестр.

7 тиждень – умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 5,5 балів, виконано не менше, ніж 40 % з обсягу практичних занять;

14 тиждень - умова отримання атестації: поточний рейтинг не менше 11 балів. Складено модульну контрольну роботу, виконано не менше ніж 80 % з обсягу комп'ютерних практикумів.

8.3. Семестровий контроль (екзамен) (max 40 балів)

Умовою допуску до екзамену є отримання не менше 36 балів, причому обов'язковим критерієм є здача розрахункової роботи не менше, ніж на 7 балів.

Екзаменаційний білет містить три завдання, які оцінюються у 40 балів: 2 теоретичних питання (по 10 балів) та 1 практичне завдання (20 балів).

Критерії оцінювання теоретичного питання:

- «відмінно» - студент дав повну змістовну відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 9..10 балів;
- «добре» - студент дав повну відповідь, але допустив окремі неточності (не менше 75 % потрібної інформації) – 8 балів;
- «задовільно» - студент дав не повну відповідь або допустив помилки (не менше 60 % потрібної інформації) – 6..7 балів;
- «незадовільно» - студент допустив суттєві помилки або не розкрив питання (робота не відповідає вимогам «достатньо» і питанням розкрито менше 60 % потрібної інформації або нерозкрито взагалі) – 0..5 балів.

Критерії оцінювання задачі:

- «відмінно» - студент дав повну змістовну відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 18..20 балів;
- «добре» - студент дав повну відповідь, але допустив окремі неточності (не менше 75 % потрібної інформації) – 15..17 балів;
- «задовільно» - студент дав не повну відповідь або допустив помилки (не менше 60 % потрібної інформації) – 12..13 балів;
- «незадовільно» - студент допустив суттєві помилки або не розкрив питання (робота не відповідає вимогам «достатньо» і питанням розкрито менше 60 % потрібної інформації або нерозкрито взагалі) – 0..11 балів.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Примітка. За рішенням кафедри для окремих освітніх компонентів, для яких семестровий контроль передбачений у формі екзамену, у разі, якщо заходи поточного контролю дозволяють однозначно визначити рівень набуття передбачених навчальною програмою компетентностей, допускається виставлення підсумкової оцінки за екзамен шляхом пропорційного перерахунку семестрових оцінок у підсумкову оцінку «автоматом» за 100-бальною шкалою, але у цьому разі обов'язковим залишається виконання здобувачем умов допуску до екзамену. Переведення балів здійснюється за формулою (з округленням результату до найближчого цілого):

$$R = 60 + \frac{40(R_i - R_D)}{R_C - R_D}$$

де R – оцінка за 100-бальною шкалою;

R_i – сума балів, набраних здобувачем протягом семестру;

R_C – максимальна сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру;

R_D – допусковий бал до екзамену.

Розрахунок шкали (R) рейтингу

Рейтингова шкала з дисципліни складає:

$$R = R_C + R_E = 60 + 40 = 100 \text{ балів.}$$

Максимальна сума балів стартового рейтингу дорівнює 60:

$$R_C = 40 + 10 + 10 = 60 \text{ балів.}$$

Таблиця відповідності рейтингових балів (R) оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів (R)	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску (менше 30 балів)	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль розміщено у дистанційному курсі. У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою курсу на платформах Prometheus та Coursera.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором кафедри економіки і підприємництва, д.е.н., професором, С.О. Тульчинською

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18.06.2024р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024 р.)